

Bijlage 1

De pilot Floralia ging van start in 2018 en kent een looptijd van twee jaar. In december 2018 is een eerste (tussentijdse) evaluatie door BMC uitgevoerd. In kwartaal drie van het tweede jaar (2019) is een vervolg gegeven aan deze evaluatie door kwantitatief in te zoomen op de resultaten die in de pilot worden behaald. Beide evaluaties zijn in deze bijlage opgenomen.

Eindrapport tussentijdse evaluatie Floralia Park December 2018 (BMC)

Aanleiding

De gemeenteraad van Oosterhout (hierna de raad) heeft op 17 juli 2017 middelen beschikbaar gesteld aan de sociale onderneming Prospects@work, voor de uitvoering van de pilot Floralia Park. Prospects@work is in het eerste kwartaal van 2018 gestart op de locatie van de Floraliatuin met dagbesteding/ groepsbegeleiding. Deze dagbesteding/ groepsbegeleiding wordt aangeboden als vrij toegankelijke, algemene voorziening, waar inwoners zonder indicatie vanuit de Wmo of Jeugdwet terecht kunnen. Dit maakt de pilot tot een experiment: het is een andere en nieuwe vorm van ondersteuning organiseren in het sociaal domein. De pilot zal doorlopen tot 31 december 2019. Er is de gemeenteraad toegezegd dat er een tussenevaluatie wordt uitgevoerd. Voorliggend stuk is het verslag van de tussenevaluatie.

Doelen van de pilot

Voorafgaand aan de pilot zijn de volgende doelen opgesteld¹:

1. Floralia Park blijft een groene voorziening, waarvan het onderhoud op orde is.
2. Floralia Park blijft vijf dagen per week openbaar toegankelijk voor iedereen. Het is een plek waar inwoners (onder andere uit de wijk Oosterheide) niet alleen terecht kunnen, maar waar ook ruimte is voor activiteiten en initiatieven.
3. De vrijwilligers die dagbesteding in het Floralia Park krijgen worden adequaat voorzien in hun ondersteuningsbehoefte, met minder administratieve lasten dan bij een individuele voorziening.
4. De pilot Floralia Park heeft positieve effecten op het welzijn en welbevinden van de vrijwilligers.
5. Door dagbesteding als algemene voorziening te organiseren verschuiven en verminderen de kosten van individuele voorzieningen.

Leeswijzer

Eerst wordt de aanpak voor de evaluatie kort toegelicht. Hierop volgt beschrijvende informatie over het Floralia Park en de pilot. Daarna worden de resultaten per doel weergegeven. Bij een aantal doelen worden vrijwilligers geciteerd. De evaluatie sluit af met conclusies en kansen voor de doorontwikkeling.

Aanpak van de evaluatie: tellen en vertellen

In deze evaluatie is gebruik gemaakt van zowel kwantitatieve- als en kwalitatieve onderzoeksmethoden. Bij Prospects@work zijn cijfers opgevraagd, om de doelen (met name doel 5) te kunnen evalueren. In de periode september, oktober en november 2018 zijn aanwezigheidslijsten ingevuld om het gebruik inzichtelijk te maken. Er zijn geen individuele ondersteuningsplannen, waarin het resultaat van de ondersteuning is vastgelegd op niveau van de vrijwilligers. Dit laatste past bij karakter van algemene voorziening.

Er is gedurende de tussenevaluatie meerdere malen gesproken met twee vertegenwoordigers van opdrachtnemer Prospects@work. Daarnaast zijn in de periode van september tot en met november 2018 gesprekken gevoerd met 18 van de 43 vrijwilligers. De gesprekken met vrijwilligers zijn gevoerd aan de hand van een gespreksleidraad en zijn naderhand uitgewerkt en geanonimiseerd. Het informatie en servicecentrum (ISC) van de

¹ Nota voor het College: Floralia in Beweging (17 juli 2017 - BI.0170324). Nota voor de raad: Floralia in Beweging – innovatie dagbesteding (17 juli 2017 - BI.0170356). Raadsragen n.a.v. raadsvergadering 19 september 2017 (BI.0170356). Opdrachtbevestiging pilot Floralia in Beweging (19 december 2017 - IO17065383).

gemeente is ook betrokken bij de evaluatie. Het ISC werkt momenteel aan een aanpak voor mensen in 'doelgroep 3'. Dit zijn mensen in de bijstand die geen sollicitatieplicht hebben vanwege hun afstand tot de arbeidsmarkt. Vier van hen zijn als vrijwilliger actief in de pilot.

Beschrijving Floralia Park

Het Floralia Park ligt in de wijk Oosterheide aan de Beneluxweg. Het park heeft haar oorsprong als showtuin van de vroegere bloemenvereniging. Op dit moment heeft het park de tuin met een ontmoetingscentrum met horecagelegenheid, een kas, een schuur (tevens werkplaats) en het theehuis. Bij de start van de pilot heeft de Stichting Floralia het beheer van het park overgedragen aan Prospects@Work. Sindsdien zijn er in totaal bijna 75 vrijwilligers actief geweest. Daarvan zijn er op dit moment 43 actief, onder begeleiding van drie betaalde krachten. De vrijwilligers zijn op verschillende manieren bij Floralia Park terecht gekomen²:

- 11 vrijwilligers via de GGZ
- 4 vrijwilligers via de Zorgaanbieder
- 1 vrijwilliger via Surplus
- 1 vrijwilliger via het Sociaal Wijkteam
- 1 vrijwilliger via de psycholoog
- 3 vrijwilligers via Oosterhout voor Elkaar
- 4 vrijwilligers via de sociale dienst
- 48 vrijwilligers zelf binnen gelopen (facebook) of via kennissen

In dit (huidige) vrijwilligersbestand zitten inwoners met psychische kwetsbaarheid in de zin van angst-, depressie- en burn-outklachten. Ook inwoners met een licht verstandelijke beperking, een detentieverleden of inwoners met dementie zijn vrijwilliger bij Floralia Park. Verder zijn vrijwilligers veelal eenzaam. Er zijn weinig vrijwilligers zonder zorgelijke kwetsbaarheid actief.

Tussentijdse uitkomsten per doel

Doel 1: *Floralia Park blijft een groene voorziening, waarvan het onderhoud op orde is.*

Dit doel is gerealiseerd. Sinds de start is er gewerkt aan de afspraken zoals vastgelegd in de huurovereenkomst³.³ Onderhoudswerkzaamheden zijn opgepakt, zoals het vernieuwen van electra, de aanleg van het terras, de aanpassing van het riool, opnieuw inrichten beplanting en i.s.m. een schildersbedrijf is het theehuis nieuw leven ingeblazen. Daarbij geeft de opdrachtnemer aan dat er achterstallig onderhoud is en dit bij passeren van het contract niet helder was. Op dit moment is de brug niet in gebruik. De opdrachtnemer geeft aan dat het maken van de brug een te grote investering is voor de looptijd van de pilot. Er wordt met verschillende partijen gesproken over schenking van het benodigde bedrag voor herstel van de brug.

Indien de gemeente Oosterhout het Floralia-terrein zelf als park op onderhoudsniveau B zou onderhouden, zou hier jaarlijks ongeveer € 35.000,- mee gemoeid zijn. Dit is exclusief de kosten voor het omzetten van de huidige inrichting en beplanting van de siertuin naar de gebruikelijke staat van een gemeentelijk park.

Doel 2: *Floralia Park blijft vijf dagen per week openbaar toegankelijk voor iedereen. Het is een plek waar inwoners (onder andere uit de wijk Oosterheide) niet alleen terecht kunnen, maar waar ook ruimte is voor activiteiten en initiatieven.*

Dit doel is gerealiseerd. De tuin is tenminste 5 dagen per week geopend; alle doordeweekse dagen en bij evenementen ook in het weekeinde. Op doordeweekse dagen is de tuin vrij toegankelijk voor iedereen. De tuin wordt, met name in de zomermaanden, drukbezocht door inwoners van de gemeente. In de periode april tot oktober is het park zeven dagen per week geopend.

Bij evenementen wordt geen toegangsprijs gevraagd. Alleen voor het muziek evenement Kaai Live festival is entree-geld gevraagd, om de artiesten te betalen.

De gratis evenementen die in 2018 zijn georganiseerd in de tuin:

- Happy Life festival;

² Aantallen op moment van schrijven, 15 december 2018

³ Huurovereenkomst gemeente - prospects @ work, 21 december 2017

- Kaai Winterfair;
- Bunta Beats wereldwijd festival.

In het park zijn in de periode april-oktober iedere week verschillende activiteiten georganiseerd. Deze worden voornamelijk bezocht door kinderen en volwassenen uit de buurt. Het gaat bijvoorbeeld om:

- Paaseieren zoeken;
- Kinder rommelmarkt;
- Zomermuziek avonden;
- Knutselactiviteiten;
- Speldagen.

Daarnaast maken verschillende partijen gebruik van de tuin en het ontmoetingscentrum voor hun activiteiten:

- Postduivenvereniging: maakt één tot drie avonden in de week gebruik van de voorzieningen. Zij zijn met 20 tot 50 mensen. Ook maken zij overdag gebruik van het ontmoetingscentrum en zij gebruiken een deel van de schuur.
- Schuimkoppen (carnavalsband): repeteert op de woensdagavond. Zij betalen geen huur, maar spelen op activiteiten: bijvoorbeeld als Dickens Kapel op de wintermarkt.
- Psychologenpraktijk Timmers: richt zich op activiteiten met jongeren uit het autistisch spectrum. De frequentie is een aantal keer per week, in vakantieperiodes zijn zij er elke dag.
- Gewoon Anders: Begeleidt jongeren met afstand tot de arbeidsmarkt om in het park vrijwilligerswerk te doen. De groep (4 tot 10 jongeren) met 1 tot 2 begeleiders zijn er vier dagen per week.
- Handwerkclub: maakt eens per maand gebruik van de voorzieningen. Zij betalen geen huur, maar helpen bijvoorbeeld met de wintermarkt.
- Oud leden Stichting Floralia: Elke maandagmiddag wordt er gebiljart.
- Surplus: organiseren activiteiten op de dag van de mantelzorg; interculturele picnic; zelfhulpgroepen.

Doel 3: *De vrijwilligers die dagbesteding in het Floralia Park krijgen, worden adequaat voorzien in hun ondersteuningsbehoefte, met minder administratieve lasten dan bij een individuele voorziening.*

Dit doel is gerealiseerd. Het Floralia Park is een vrij toegankelijke voorziening voor de inwoners van Oosterhout. Dit betekent dat zij binnen kunnen lopen en onder begeleiding deel kunnen nemen aan de activiteiten zonder dat daar een beschikking voor afgegeven hoeft te worden. Vrijwilligers ervaren deze laagdrempeligheid als prettig.

'Je kan gewoon binnenlopen en gelijk aan de gang gaan.'

'Je krijgt geen spervuur aan vragen, het begint niet met een kruisverhoor.'

De laagdrempeligheid maakt Floralia Park een vindplaats voor inwoners die wel hulp of aansluiting zoeken, maar niet de officiële toegangswegen voor ondersteuning willen, kunnen of durven bewandelen. Deze laagdrempeligheid zorgt er voor dat inwoners uit zichzelf binnen lopen, in gesprek raken, en vrijwilliger worden. Vervolgens komen er vaak al snel hulpvragen aan bod.

Naast de laagdrempelige deelname van vrijwilligers zelf, verwijzen zorgaanbieders ook vrijwilligers door. Dit gaat op een eenvoudige manier, in overleg met de begeleiders van Floralia, omdat de begeleiders goed zijn ingebed in het lokale zorg- en welzijnsnetwerk. Medewerkers van Floralia en de vrijwilligers zelf geven aan dat zij bij andere dagbestedingslocaties vaak onvoldoende aansluiting vinden, of daar niet terecht kunnen vanwege de (soms intensieve) begeleiding die zij nodig hebben bij het verrichten van activiteiten.

Aandachtspunt is de verbinding met het Sociaal Wijkteam (SWT). Hoewel door de professionals vanuit Floralia verschillende pogingen zijn ondernomen om samen te werken met het SWT, zijn er in de praktijk nog weinig contacten tot stand gekomen. Er worden ook nauwelijks vrijwilligers vanuit het SWT doorgeleid naar Floralia Park.

'Ik word begeleid vanuit rust en vertrouwen, met ruimte voor het zelf indelen van dag. Dit is anders dan op de oude dagbestedingsplek.'

'Ik kom voor de leuke mensen, het is gezellig. Op mijn vorige plek was ik alleen, hier niet.'

Bij de kennismaking worden de activiteiten afgestemd op de capaciteiten en voorkeuren van de vrijwilliger. Dit is maatwerk op individueel niveau. Dit maakt dat de vrijwilliger zich gewaardeerd voelt en het gevoel van eigenwaarde versterkt wordt.

'Je krijgt verantwoordelijkheden, je mag meedenken.'

Vrijwilligers geven aan dat de tuin een aanvulling is op het bestaande aanbod van vrijwilligersactiviteiten. Ook vanuit de afdeling ISC van de gemeente, waar klantmanagers sociale zaken werken, ISC-participatie geeft men aan dat de begeleiding vanuit de pilot het mogelijk maakt meer kwetsbare inwoners met grote afstand tot de arbeidsmarkt toch een vrijwilligersactiviteit aan te bieden.

Doel 4: Floralia Park heeft positieve effecten op het welzijn en welbevinden van de vrijwilligers.

Dit doel is gerealiseerd. Vrijwilligers vertellen dat zij het prettig vinden in de tuin. Ook de begeleiding waarderen zij positief; vrijwilligers voelen zich gehoord, begrepen en geholpen.

'Je wordt goed in de gaten gehouden door de begeleiders.'

'Het is fijn dat je begeleiding krijgt bij de dingen die je gaat doen. Dat je samen een plan maakt, bespreekt of het haalbaar is.'

De voorbeelden die vrijwilligers geven kunnen bij bundeling geïnterpreteerd worden op een ander abstractieniveau. Het gaat onder andere over vraagstukken rondom eenzaamheid, isolement, zinvolle dag invulling en depressie.

'De muren kwamen op me af, de tuin is ook een toevluchtsoord om niet thuis te zitten.'

Vrijwilligers met psychische kwetsbaarheid geven aan dat de tuin zingeving en rust biedt. Iets wat op andere locaties of thuis lastig te vinden is.

'Het helpt me om hier te zijn. Ik ben rustiger geworden, heb de rem weten te vinden, en leren grenzen te stellen.'

Ondersteuning bij zelfredzaamheid wordt door de begeleiders genoemd. Het niet vóór vrijwilligers, maar mét vrijwilligers zaken regelen.

'Soms is het naast de vrijwilliger zitten terwijl zij zelf met instanties bellen al genoeg ondersteuning.'

Doel 5: Door dagbesteding als algemene voorziening te organiseren verschuiven en verminderen de kosten van individuele voorzieningen.

Dit doel is bereikt. In de berekening voorafgaand aan de besluitvorming is de kostenreducering ten opzicht van dagbesteding met indicatie bij 'volle bezetting' ingeschat op €42.368,- per jaar. Een volle bezetting betekent per week betekent een gemiddeld gebruik van *tenminste 107 dagdelen, waarvan 98 dagdelen worden geboden aan mensen met een indicatie 'midden' onder het indicatie-stelsel voor ingekochte dagbesteding.*

Op verzoek van de gemeente heeft Prospects@work de aanwezigheid van deelnemers gemonitord met aanwezigheidslijsten. In de periode van week 36 t/m week 39 en de periode van week 45 t/m week 48 bedroeg het gemiddelde feitelijke gebruik 115 dagdelen per week. Gemiddeld zijn er ongeveer 16 vrijwilligers per dag aanwezig. Op de drukste dagen (dinsdag en donderdag) ligt het werkelijk aantal aanwezige vrijwilligerstussen de 20 en 25.

Het is op basis van de beschikbare gegevens niet eenduidig vast te stellen in hoeverre dit inwoners zijn die in het indicatie-stelsel in de categorie 'midden' vallen. De meeste vrijwilligers hebben immers nooit een indicatie van het wijkteam ontvangen.

Onder het indicatie-stelsel worden dagdelen die niet worden afgenomen (door ziekte bijvoorbeeld) vaak wel gefactureerd door de zorgaanbieders, met een maximale periode 'no-show' van 6 weken. Het aantal dagdelen dat dankzij de pilot niet wordt gefactureerd door zorgaanbieders, ligt dan ook hoger dan het feitelijk gebruik van gemiddeld 115 dagdelen.

Uit de administratie van Prospects@work blijkt dat er op dit moment 43 actieve vrijwilligers zijn. Het totaal van de afspraken met alle vrijwilligers over hun aanwezigheid bedraagt 163 dagdelen per week. De financiële besparing van de pilot ten opzicht van dagbesteding onder het indicatie-stelsel, bedraagt per jaar €120.000,-. In dit bedrag is niet het jaarlijks onderhoud van €35.000,- meegenomen, indien de gemeente het park zelf zou onderhouden⁴.

Uit de gesprekken met de vrijwilligers en medewerkers van Prospects@work blijkt verder dat de pilot een aantal onvoorziene positieve effecten⁵ heeft. Mede dankzij het laagdrempelige karakter bereikt de pilot inwoners die eerder niet (meer) in beeld waren van de gemeente of zorgaanbieders. Zo wordt de pilot een vindplaats voor inwoners met verborgen problematiek. De medewerkers leveren vanuit de pilot een belangrijke bijdrage aan het voorkomen van escalatie van deze problematiek. Het gaat bijvoorbeeld om het voorkomen van oplopende schulden, crisisopvang, huisuitzettingen en dakloosheid. De medewerkers kennen het lokale zorg- en welzijnsaanbod goed, dus kunnen zij begeleiden naar passende zwaardere ondersteuning indien nodig. De financiële besparing die hieruit volgt is ook niet meegenomen in bovenstaande jaarlijkse besparing van €120.000,-

⁴ Bij deze berekening gaan we uit van 43 vrijwilligers, waarvan in het indicatiestelsel 8 personen uit de categorie 'midden' en 35 personen uit de categorie 'licht'. Onder het indicatiestelsel zouden de kosten voor dagbesteding € 275.000,- per jaar bedragen. Het opdrachtvolume voor Prospects@Work bedraagt € 155.000,- per jaar. De financiële besparing voor de gemeente bedraagt daarmee € 120.000,- per jaar.

⁵ Prospects@Work gaat in 2019 samen met Sterk Brabant en de KNHM een onderzoek uitvoeren naar de verdere effecten van de pilot.

Conclusie en kansen doorontwikkeling

De conclusie is dat de vijf vooraf gestelde doelen gerealiseerd zijn. Floralia Park is een groenvoorziening waarbij het onderhoudsniveau (voor het grootste deel) op orde is. De tuin is vijf dagen per week open en wordt gebruikt door inwoners, clubs (oa. Uit Oosterheide) en zorgaanbieders voor activiteiten en initiatieven. De algemene voorziening is laagdrempelig en vraagt door uitblijven van een beschikking minder administratieve handelingen dan een individuele voorziening. Voor vrijwilligers zelf heeft het positieve effecten op hun leven. De pilot draagt bij aan terugbrengen van eenzaamheid, depressie en sociaal isolement. De pilot draagt voor de vrijwilligers positief bij aan zingeving, zinvolle dagbesteding en in beperkte mate ook aan het vergroten van de zelfredzaamheid. Ook het vijfde doel is gerealiseerd. Er is in de loop van het jaar sprake van een stijgende lijn voor wat betreft de bezetting; een groeiend aantal vrijwilligers op het park.

Inmiddels draait de pilot boven de gewenste bezetting van 107 dagdelen per week. Daarbij kunnen we opmerken dat de pilot mensen weet te bereiken die onder het indicatie-stelsel niet (meer) in beeld waren bij zorgpartijen, maar waar wel een (latente) zorgvraag speelt. Daarmee is een deel van het gebruik vanuit de pilot geen substitutie voor dagbesteding in het indicatie-stelsel, maar additioneel. De medewerkers van Prospects@Work hebben hiermee een belangrijke bijdrage geleverd aan het voorkomen van maatschappelijke kosten, door escalatie van latente zorgvragen te voorkomen.

Voorbeelden zijn het voorkomen van een huisuitzetting door schulden, terugbrengen van gezondheidsproblematiek, begeleiden van mensen richting financiële hulp of beschermingsbewind, of zelfs naar een betaalde baan.

Vanuit de pilot in het Floralia Park zoekt men aansluiting bij de leefwereld van inwoners uit de wijk. De vrijwilligers krijgen niet het stempel 'behoort tot een doelgroep met een tekortkoming', maar er wordt gekeken naar wat iemand wel kan. De begeleiding speelt dus in op capaciteiten van vrijwilligers door maatwerk te bieden. Zo draagt de pilot bij aan de transformatie van het sociaal domein: demedicaliseren, normaliseren en aansluiten bij laagdrempelige activiteiten in de wijken.

Er zijn kansen voor doorontwikkeling van de pilot in het tweede jaar:

- De samenwerking tussen SWT en Floralia Park kan worden verbeterd, zodat in de toegang al wordt gekeken naar dagbesteding als algemene voorziening;
- Bij verbreding van de (nu alleen Wmo) doelgroep kunnen meer vrijwilligers aangemeld worden die passen bij Floralia Park. Denk bijvoorbeeld aan inwoners vanuit doelgroep 3 van de Participatiewet.
- De capaciteit van het park wordt niet optimaal benut - door scherper monitoring van aanwezigheid en aansturing door medewerkers op de afspraken met vrijwilligers kunnen mogelijk meer vrijwilligers op hetzelfde aantal dagdelen aan het werk. Voorwaarde is dat er rustige dagen zijn, of rustige delen van het park, voor vrijwilligers die daar behoefte aan hebben.
- De monitoring van instroom, verwijzers en aanwezigheid van vrijwilligers moet structureel worden vormgegeven, in lijn met de contractvoorwaarden.

Eindrapport evaluatie Floralia Park September 2019 (gemeente Oosterhout)

Achtergrond

Dagbesteding creëert voor inwoners de mogelijkheid om te komen tot een zinvolle en waardevolle invulling van de dag. Het biedt dagritme, structuur, ontmoeting, persoonlijke ontwikkeling en zingeving. Tussen 2015 en 2017 zijn in Oosterhout onder andere de volgende dagbestedingsvoorzieningen als pilot gerealiseerd: Floralia, de Buurtkamer en Inloop de Pastorie. De pilots zijn gestart met als doel uitwerking te geven aan de transformatie en te experimenteren en innoveren met vormen van preventie, zorg en ondersteuning. In april 2019 heeft er een kwalitatieve evaluatie plaatsgevonden van deze dagbestedingspilots.

De kwalitatieve evaluatie laat zien dat de geformuleerde doelstellingen per pilot verschillen en dat de pilots de eigen doelstellingen in voldoende mate hebben behaald. Verder laat de evaluatie zien dat verschillende doelgroepen worden bereikt, dat iedere voorziening wordt bezocht door een andere doelgroep en dat alle cliënten een hulpvraag hebben. Cliënten zelf onderschrijven de positieve effecten en resultaten.

Echter is het door de stijgende kosten binnen de Wmo noodzakelijk om de beschikbare middelen op een efficiënte en doeltreffende manier in te zetten. Daarom is nader onderzoek naar de financiële effecten van de dagbestedingspilots, en de Aanlopen van de GGZ, gedaan. Onderstaand worden de resultaten van het onderzoek naar Floralia beschreven.

Wat is het doel van de evaluatie?

Naast de maatschappelijke resultaten van Floralia tot nu toe, is de huidige situatie van de Wmo-budgetten dusdanig dat alle voorzieningen worden gezien in het licht van de kostenbeheersing. Daarom is aanvullend onderzocht of Floralia ook kostenbesparend werkt.

Wat is er onderzocht?

Onderzocht is of Floralia de kosten van de maatwerkvoorziening begeleiding kan drukken of dat het een aanvullende voorziening is. Met andere woorden wordt in deze kwantitatieve evaluatie antwoord gezocht op de vraag of Floralia een kostenbesparend effect geeft. Om deze vraag te kunnen beantwoorden zijn de volgende uitgangspunten geformuleerd:

1. We kunnen spreken van een kostenbesparing als:
 - a. deelnemers met een indicatie voor begeleiding deze niet verzilveren omdat ze naar de algemene voorziening gaan; of
 - b. deelnemers die geen indicatie voor begeleiding hebben, maar hier wel voor in aanmerking zouden komen en geen aanvraag doen omdat ze naar een algemene voorziening gaan.
2. We kunnen niet spreken van een kostenbesparing als:
 - a. deelnemers met een indicatie voor begeleiding deze ook verzilveren bij een dagbestedingslocatie van een gecontracteerde zorgaanbieder én daarnaast ook nog naar de algemene voorziening gaan (stapeling van kosten); of
 - b. deelnemers helemaal niet in de doelgroep voor de maatwerkvoorziening begeleiding vallen.

Het onderzoek is als volgt uitgevoerd:

- systeemcontrole: er is gecontroleerd of deelnemers van Floralia een Wmo voorziening begeleiding hebben⁶. Hiermee kunnen we de uitspraken onder 1a en 2a toetsen.
- diepte-interviews met een klein aantal bezoekers. Hen is het volgende gevraagd:
 - waarom bezoeken mensen Floralia, hoe vaak iemand Floralia, of een andere voorziening, bezoekt, hoe het bezoek aan Floralia ervaren wordt en wat dit voor iemand betekent.

⁶ Systeem controle met Suite sociaal domein

Resultaten

Een groot deel van de bezoekers die regelmatig Floralia bezoekt heeft een vrijwilligerscontract bij Prospects @ Work. Op dit moment heeft Floralia 54 vrijwilligers met een contract en zijn er daarnaast 19 bezoekers zonder vrijwilligerscontract. Voor dit onderzoek is alleen gekeken naar de vrijwilligers met een contract. Uit de systeemcontrole blijkt dat:

- 44 vrijwilligers geen indicatie Wmo hebben;
- zes vrijwilligers een Wmo indicatie begeleiding hebben (waarvan vijf licht en één midden);
- twee vrijwilligers een Wmo indicatie begeleiding individueel midden hebben en deze ook verzilveren bij prospects@work;
- van twee vrijwilligers geen gegevens bekend zijn⁷.

Steekproef

Vervolgens zijn er interviews gehouden met vrijwilligers uit de bovenste categorie N=44 (100%). Er is gesproken met 6 vrijwilligers⁸. Uit de interviews blijkt dat⁹:

- 4 van de 6 respondenten, 66%, vrijwilligers zijn die niet in de doelgroep voor de maatwerkvoorziening begeleiding vallen;
- 1 respondent, 17% mogelijk in aanmerking komt voor de maatwerkvoorziening begeleiding licht;
- 1 respondent, 17%, mogelijk in aanmerking komt voor de maatwerkvoorziening begeleiding midden;

Daarnaast is er in de Floralia tuin en tijdens de koffiepauze van de vrijwilligers nog kort gesproken met enkele vrijwilligers. Voor iedereen geldt dat Floralia een zinvolle dagbesteding biedt. De activiteiten sluiten aan op de behoefte van de vrijwilligers. Door Floralia komen de vrijwilligers (weer) uit huis, krijgen lichaamsbeweging en zijn sociale contacten en vaardigheden opgedaan.

Uit de interviews en data analyse kan geconcludeerd worden dat:

- 1.a Er geen sprake is van een kostenbesparing omdat deelnemers met een indicatie voor begeleiding deze niet verzilveren omdat ze naar de algemene voorziening gaan;
- 1.b Er wel sprake is van een kostenbesparing omdat deelnemers die geen indicatie voor begeleiding hebben, hier wel voor in aanmerking zouden komen;
- 2.a Er een stapeling is van kosten, omdat deelnemers met een indicatie voor begeleiding deze verzilveren bij een dagbestedingslocatie van een gecontracteerde zorgaanbieder én daarnaast nog naar de algemene voorziening gaan;
- 2.b Er geen sprake is van een kostenbesparing omdat deelnemers helemaal niet in de doelgroep voor de maatwerkvoorziening begeleiding vallen.

De hoogte van de besparing is niet valide te meten. Er kan alleen op basis van aannames de schatting gemaakt worden dat Floralia circa €117.844,44 op jaarbasis bespaart. De berekening is toegevoegd in bijlage I. Deze besparing alleen gebaseerd is op de Wmo-uitgaven. Het is bekend dat Floralia ook positieve effecten heeft op participatie. Er zijn in ieder geval vier personen vanuit de bijstand weer aan het werk gegaan door vaardigheden die zij bij Floralia hebben geleerd¹⁰. Daarnaast worden er ook kosten bespaard op de onderhoud van het park¹¹. Indien deze ook gerekend worden loopt de besparing op tot €200.844,44. De kosten voor de uitvoering van Floralia waren in 2018 en 2019 €162.750,- per jaar. Hierbij moet bovendien opgemerkt worden dat:

- Er bij Floralia vrijwilligers actief zijn die wellicht in de toekomst in aanmerking zouden komen voor (zware) geïndiceerde Wmo zorg.

⁷ Van deze personen was onvoldoende informatie beschikbaar om de controle met het systeem uit te voeren

⁸ De respondenten zijn geselecteerd door Prospects@work en gevraagd of zij willen meewerken.

⁹ Bij onderstaande stellingen moet opgemerkt worden dat dit slechts een aanname is op basis van het interview. Er heeft geen volledige toetsing plaatsgevonden of de respondenten in aanmerking zouden komen voor een Wmo voorziening begeleiding.

¹⁰ Gemiddeld kost een bijstandsuitkering €12.000,- per persoon per jaar (excl. kosten voor uitvoering)

¹¹ Indien de gemeente Oosterhout het Floralia terrein zelf als park op onderhoudsniveau B zou onderhouden, kost dit jaarlijks circa €35.000,-

- Voorkomen van hoge kosten voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang door bereik van zware zorgmijders. Eén plaatsing in deze zorgvorm is duurder dan de totale kosten voor de pilot Floralia;
- De stapeling van kosten hier niet is meegerekend,
- De belangrijkste argumentatie waarmee uitgaven voor deze vorm van dagbesteding te rechtvaardigen valt is de zorgplicht van de gemeente voor zeer kwetsbare burgers en het gebleken vermogen van deze voorziening om deze groep te bereiken. Hiermee wordt zwaardere problematiek en de daarbij passende dure zorg voorkomen of uitgesteld.

Nu naast de reeds gebleken positieve maatschappelijke effecten van Floralia, ook een kostenbesparing is vast te stellen, wordt geadviseerd om de algemene voorziening Floralia structureel te borgen.

Bijlage 1 - Berekening kostenbesparing Floralia

Bekende gegevens:

Voor de berekening is gebruik gemaakt van de volgende gegevens:

- De tarieven voor begeleiding zijn:

Tarieven voor begeleiding per 1 januari 2019:

	ZIN (per 4 wk)	pgb- formeel (per mnd)	pgb- informeel (per mnd)	Toelichting berekening
Waakvlam	€ 45,00	€ 48,75	€ 29,25	obv gemid. 1 eenheid/4 wkn
Licht	€ 400,00	€ 433,33	€ 260,00	obv gemid. 2,25 eenheden/week
Midden	€ 895,00	€ 969,58	€ 581,75	obv gemid. 5 eenheden/week
Zwaar	€ 44,82	€ 44,82	€ 26,89	obv offerte maximale bedrag per uur
Vervoer	€ 5,10	€ 5,10	€ 5,10	per dag
Rolstoelvervoer	€ 15,30	€ 15,30	€ 15,30	per dag

Bij toekenning van een pgb in een lopende periode, wordt het periode bedrag naar rato berekend.

* pgb formeel (= ZIN-tarief voor betreffende categorie)

- is gebaseerd op het te bereiken resultaat;
- is toereikend om effectieve en kwalitatief goede ondersteuning in te kopen.

* pgb informeel (= 60% van het ZIN-tarief)

12

- 44 vrijwilligers zonder Wmo indicatie begeleiding.
- Uit de interviews blijkt dat 17% in aanmerking komt voor de indicatie begeleiding licht.
- Uit de interviews blijkt dat 17% in aanmerking komt voor de indicatie begeleiding midden.

Vraagstelling:

Welke besparing levert Floralia op omdat vrijwilligers die geen indicatie voor begeleiding hebben, maar hier wel voor in aanmerking zouden komen en geen aanvraag doen omdat ze naar Floralia gaan?

Berekening:

- De procentuele verdeling n.a.v. de interviews is toegepast op het totaal aantal vrijwilligers.

100% = 44 vrijwilligers

17% indicatie begeleiding licht = 7 vrijwilligers

17% indicatie begeleiding midden = 7 vrijwilligers

€433,33 * 12 maanden * 7 personen = €36.399,72

€969,58 * 12 maanden * 7 personen = €81.444,72

€36.399,72 + €81.444,72 = **€117.844,44 op jaarbasis.**

- Besparing inclusief kosten groen onderhoud en participatie

Participatie: €12.000,- * 4 personen * 12 maanden = €83.000,-

Groenonderhoud = €35.000,-

€83.000,- + €35.000,- + €117.844,44 = **€200.844,44 op jaarbasis.**

¹² Bron: Uitvoeringsbesluit maatschappelijke ondersteuning 2019 Gemeente Oosterhout